TEKST: Rick Helmink, Marije Wenneke **FOTOGRAFIE:** www.arnd.nl

Imperium Max-Theurer

PAARDENFAMILIE MET OOG VOOR TRADITIE

De familie Max-Theurer is een bekende naam in de Oostenrijkse en Duitse paardenwereld. Moeder Elisabeth kocht vorig jaar een grote stoeterij, fokt zelf en organiseert concoursen. Dochter Victoria deed mee aan twee Olympische Spelen en heeft een stal met Grand-Prixpaarden tot haar beschikking. Opvallend genoeg draait voor de Max-Theurers niet álles om paarden, ze runnen ook een familiebedrijf in de spoorbouw. Victoria: „Paardrijden is voor mij een hobby."

'Ik wilde eigenlijk wat rustiger aan doen, maar ik kan niet stilzitten", biecht Elisabeth Max-Theurer (54) op. De olympisch dressuurkampioene – in de paardenwereld meestal 'Sissy' genoemd – kocht vorig jaar de stoeterij van de familie Vorwerk, Gestüt Vorwerk, in het Noord-Duitse plaatsje Cappeln. Max-Theurer: „Mijn merries stonden verspreid over heel Duitsland en ik wilde wat meer overzicht hebben. Daarbij zocht ik een stal in Oldenburg, omdat het grootste deel van mijn paarden Oldenburgs van afstamming is. Dat de mogelijkheid zich voordeed dat ik een prachtige en traditierijke stal kon kopen in Zuid-Oldenburg was een geschenk uit de hemel. Gestüt Vorwerk ligt heel dicht bij mijn hart, omdat veel van mijn paarden afstammen van Vorwerk-hengsten. Ik heb dus oog voor de traditie van het station." Dat ze oog heeft voor traditie werd bij het terugzien van de stoeterij duidelijk. Er is niets veranderd, alleen gerenoveerd. Zelfs de bank van Georg Vorwerk, de ontdekker van onder meer Furioso II, staat nog in het huis bij de stoeterij. „Ik heb heel veel respect voor de familie Vorwerk en heb daarom alles zo gelaten. Daarbij heeft die bank van Georg een grappig detail: een van de leuningen kan omhoog en daaronder is ruimte voor glazen en een fles Schnapps", lacht Max-Theurer.

SPOORWEGEN

Cappeln is niet de nieuwe woonplaats van de familie Max-Theurer. Thuisbasis blijft het immense Schloss Achleiten in Oostenrijk, het 'paleis' in de buurt van hun andere, grotere familiebedrijf: Plasser & Theurer, de grootste producent ter wereld van spoorwegen en machines om het spoor te onderhouden. Ruim 70 procent van de sporen over de hele wereld zijn gemaakt door dit bedrijf, dat in 104 landen actief is en waar 3.000 mensen werken. Elisabeth is voor een deel eigenaar van Plasser & Theurer en haar beide kinderen, zoon Johannes en dochter Victoria, zijn sinds kort actief in de zaak. Victoria (25): „Alleen in de weekenden en op de dagen dat ik halve dagen werk, heb ik nog tijd om te rijden. Doordat ik op maandag, dinsdag en woensdag op kantoor zit rijd ik op die dagen niet. De afstand tussen het bedrijf in Linz en ons huis in Achleiten is te groot. Daardoor moet ik op de dagen dat ik wel kan rijden, extra

'Op concoursen kan ik eindelijk bijpraten met vrienden.'

GESTÜT VORWERK: 135 JAAR TRADITIE

Gestüt Vorwerk ademt sfeer en traditie. Dat begint al bij de feeërieke oprijlaan die omzoomd is met oude bomen. Aan het einde van de groene tunnel is nog net een glimp van het prachtige historische vakwerkhuis te zien. De oprijlaan draagt de naam Macrostrasse: een eerbetoon aan Macro, één van de allereerste dekhengsten die het station rijk was.
De geschiedenis van het in Cappeln gelegen complex gaat ver terug. In 1310 wordt het al beschreven als één van de mooiste en meest bekende boerderijen in Oldenburg-Münsterland. In 1875 gaat Georg Vorwerk er hengsten houden. Gestüt Vorwerk is geboren.
In al die decennia dat de stoeterij door verschillende generaties van de familie Vorwerk wordt gerund, verandert er maar weinig aan het uiterlijke aanzicht van het complex. Op veel afbeeldingen en foto's van zowel Georg Vorwerk als zijn zoon Georg, kleinzoon Georg en achterkleindochter Gudula Vorwerk-Happ, is het karakteristieke gebouw met de grote houten deuren met ijzerbeslag en de groene balken die de gevel in vakken verdeelt, op de achtergrond te zien.
De goede naam en bekendheid die het bedrijf in de veertiende eeuw al heeft, boet in het nieuwe millenium niets aan kracht in. Sterker nog, de Vorwerk-stoeterij is in heel Duitsland en ver daarbuiten bekend onder paardenliefhebbers. Logisch, want de stallen worden bevolkt door een hele rits bekende en tot de verbeelding sprekende hengsten. Furioso II bijvoorbeeld, de stempelhengst die werd ontdekt door de derde Georg Vorwerk op rij. Andere aansprekende namen zijn More Magic xx, Inschallah AA, Zeus, Welt As, Rubinstein en Rohdiamant.
Met Mon Cherie, een dochter van de Ierse volbloed More Magic, begint de vriendschap tussen de families Vorwerk en Max-Theurer eind jaren '70. Sissi Theurer – dan nog niet getrouwd met Hans Max – brengt het tot Grand Prix-niveau met de merrie. Het duo wint zelfs individueel goud op de Olympische Spelen van Moskou in 1980.
Gudula Vorwerk-Happ neemt de leiding over het hengstenstation over in 1989, samen met haar man Jochen Happ. Zij zorgen ervoor dat de stoeterij sportief gezien op de kaart wordt gezet. Daarvoor worden ruiters in dienst genomen die de hengsten op wedstrijden uit kunnen brengen. Nicole Uphoff werkt in Cappeln van 1998 tot 2000. Ze rijdt onder meer de hengst Rubinstein, het neefje van haar olympisch kampioen Rembrandt. De Amerikaanse Lisa Wilcox mag Gestüt Vorwerk haar thuis noemen van 1997 tot 2004. In die periode maakt ze haar Grand Prix-debuut met Rohdiamant. Ook wint ze met Rubinstein-zoon Relevant teamzilver op het WK in Jerez de la Frontera in 2003 en teambrons op de Olympische Spelen van 2004 in Athene.
In 2009 nemen Gudula en haar man een moeilijke beslissing. Het echtpaar heeft geen kinderen en na 135 jaar en vier generaties lijkt er een einde te komen aan stoeterij Vorwerk. Door het bedrijf te verkopen aan haar goede vriendin Sissy Max-Theurer, weet de familie zeker dat Gestüt Vorwerk met al haar traditionele kenmerken op eervolle wijze wordt voortgezet. En dat voelt goed.

hard werken om alles voor elkaar te krijgen. Ik mag dan voor elke dag een ander paar rijlaarzen kunnen aantrekken en een flink aantal paarden op stal die op het hoogste niveau uit kunnen komen, maar dat maakt het er echt niet makkelijker op. Paardrijden is een geweldige sport en ik heb er heel veel voor over. Het komt me allemaal niet aanwaaien, ik moet net zoals ieder ander heel hard werken. Misschien nog wel harder dan sommige andere amazones. Veel ruiters die op mijn niveau rijden hebben daarnaast geen baan, ik wel."
De amazone zeurt niet over haar drukke leven, integendeel: „Daar heb ik zelf voor gekozen. Ik vind het belangrijk om iets bij te dragen aan het familiebedrijf. Als ik nu zou moeten kiezen tussen de paardensport en mijn werk bij het spoorbedrijf, zou dat weliswaar heel moeilijk zijn, maar dan zou ik toch voor het bedrijf gaan."

ZELF GEFOKT

Voor Victoria is paardrijden een hobby, vertelt ze. Maar dan wel een serieuze, want in zowel Athene als in Hongkong nam ze deel aan de Olympische Spelen. Op Schloss Achleiten heeft ze de beschikking over negen Grand-Prixpaarden. Het paard van Victoria, Augustin (v. August der Starke), werd zelfs geboren in de stallen van Schloss Achleiten. „Veel mensen denken dat alle paarden die met Victoria aan de top presteren zijn gekocht op veilingen", zegt Elisabeth Max-Theurer. Geen vreemde gedachte, aangezien Sissy vaak in de media verschijnt met dure aankopen op Duitse veilingen. „Ik moet toegeven dat ik graag op veilingen aankoop. Er is dan al een bepaalde kwaliteitsselectie geweest. Maar er zijn ook genoeg paarden die ik gewoon bij fokkers uit de wei koop en de laatste jaren ben ik steeds meer zelf gaan fokken. Die paarden doen het ook goed. Zo is Augustin een zelf gefokt paard. Daar ben ik heel trots op."

DOODNORMALE PAARDENVROUW

De nieuwe stoeterij in Duitsland blijkt voor Elisabeth Max-Theurer de ideale leerplek te zijn. Gestüt Vorwerk ligt in de regio Oldenburger Münsterland, een gebied waar al jarenlang belangrijke stamvaders worden gefokt. Met de Oldenburger fokkers spreekt ze moeiteloos het dialect uit de omgeving. Sissy: „Ik kan hier heel veel leren, er zijn zoveel mensen met veel verstand van het fokken van paarden. In Oostenrijk word ik meestal bekeken alsof ik van adel ben. In Duitsland helemaal niet, daarom ben ik hier zo graag. Ik kan hier lekker Schnapps drinken en verhalen horen over de fokkerij. Dat vind ik geweldig. Ik wil niet gezien worden als een rijke dame die overal maar wat paarden weg koopt. Ik ben niet onbemiddeld, maar aan de andere kant ben ik een doodnormale paardenvrouw."

'Veel ruiters op mijn niveau hebben daarnaast geen baan, ik wel.'

Victoria's toppaard Augustin werd geboren in de stallen van Schloss Achleiten.

Victoria Max-Theurer werkt parttime in het spoorwegbedrijf van haar familie.

Hans Max-Theurer en Elisabeth Max-Theurer kijken toe bij de training.

CONCOURSEN

Ter ontspanning organiseert de familie Max-Theurer regelmatig een concours op een van hun landgoederen. Elisabeth Max-Theurer ging direct na de aankoop van de stoeterij in Duitsland aan de slag met de voorbereidingen en in augustus 2010 was de wedstrijd in Cappeln een feit. Het werd niet zomaar een evenement: veel grote namen uit de dressuursport waren op de uitnodiging van Sissy ingegaan en het prijzengeld loog er niet om. „Ik beleef heel veel plezier aan de concoursen", vertelt Sissy, „omdat ik graag zaken regel. Maar zeker ook omdat het heel gezellig is. Het voelt voor mij als het geven van een feestje." En dat feestje mag wat kosten: de familie Max-Theurer vloog deze zomer met de privéjet van Oostenrijk naar het Duitse Cappeln om het concours bij te wonen.
Ook op Schloss Achleiten in Oostenrijk houdt de familie Max-Theurer al jaren een concours. Victoria kijkt altijd uit naar de wedstrijden die haar moeder organiseert. „Eigenlijk heb ik nooit tijd om iets te gaan doen met vriendinnen of iets dergelijks. Zo'n concours is misschien stressvol, maar wel heel gezellig. Veel van mijn vrienden zijn ook ruiters en op concoursen heb ik eindelijk de kans om bij te praten."
De vraag die altijd blijft branden bij een familie met een dergelijk kapitaal is natuurlijk of al dat geld gelukkig maakt: "We zijn een gelukkige familie, maar dat is niet dankzij het geld. Geluk is daarvan totaal onafhankelijk. Natuurlijk is het fijn financiële ruimte te hebben, maar aan de andere kant brengt het ook een hoop verantwoordelijkheid met zich mee", besluit Elisabeth Max-Theurer, die tussen de Oldenburger paardenmensen absoluut gelukkig lijkt.